

Akviziční seminář po třinácté

---

13. akviziční seminář pořádaný z pověření Sdružení knihoven ČR tradičně Středočeskou vědeckou knihovnou v Kladně a Severočeskou vědeckou knihovnou v Ústí nad Labem se uskutečnil v červnu v Kladně.

Letošní téma „akvizice regionálních dokumentů“ přivedlo do Kladna především zájemce z veřejných knihoven (Národní, krajských, městských), méně bylo účastníků z odborných knihoven. Malá účast zástupců muzejních knihoven, v nichž je regionálním dokumentům tradičně věnována prvořadá pozornost, byla bezesporu způsobena skutečností, že pozvánka byla zveřejněna pouze v elektronických konferencích KNIHOVNA a REGION. Muzea neměla možnost se o konání semináře dozvědět. Je to zkušenost pro příští léta.

Stěžejní referáty o akvizici regionálních dokumentů v krajských knihovnách kromě výkladu základních pojmů region, definice regionální literatury a hledisko jejího vztahu k regionu (obsahové, územní, autorské, typologické) byly pojaty zcela odlišně a přinesly skutečně plastický pohled na tuto problematiku.

Úvodní příspěvek **Akvizice regionálních dokumentů z hlediska legislativy a typů dokumentů** (Jiřina Bínová-Kádnerová, Středočeská vědecká knihovna v Kladně) uváděl přehled právních dokumentů vztahujících se k povinnosti odevzdávat povinné výtisky knihovnám včetně stanoviska Ministerstva kultury ČR k některým ustanovením zákona č. 37/1995 Sb., týkajícím se výkladu povinnosti odevzdávání některých typů dokumentů (věstníky, audiální, audiovizuální dokumenty apod.). Část příspěvku upozornila, jak je problematika doplňování, zpracovávání a uchovávání regionálních dokumentů řešena ve statutech nebo zřizovacích listinách knihoven různých typů. Závěrečná část upozorňovala na typy regionálních dokumentů vřazovaných do regionálních fondů, zejména na méně časté a obvyklé, ať již se jednalo o tradiční tištěné dokumenty (letáky, katalogy výstav, jízdní řády, telefonní seznamy, firemní literaturu) nebo o dokumenty audiální, audiovizuální i elektronické.

Příspěvek **Doplňování regionálních dokumentů a jeho hodnocení formou „konspektu“ ve Studijní a vědecké knihovně Pízeňského kraje** (Anna Andrllová) upozornil jako jediný na úskalí, která přinášejí změny ve vývoji státoprávního uspořádání regionů. Území, ze kterého pízeňská knihovna regionální dokumenty shromažďuje, se nemění a je přesně definováno v interní směrnici. Regionální fond je jedním z mimořádně cenných částí knihovního fondu, je vypracována strategie jeho budování včetně

cíle a příslušných vazeb na informační zdroje. Interní směrnice definují způsoby získávání regionálních dokumentů, typy shromažďovaných dokumentů, počty exemplářů.

Příspěvek Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové **Praxe krajských knihoven při doplňování regionálních dokumentů** (Olga Pitašová) reagoval na některé informace předchozího referátu upozorněním na praxi hradecké knihovny. Osobitá část příspěvku byla věnována vydavatelům regionu, jejich rozčlenění do skupin (velcí, malí, další, příležitostní nakladatelé) a jejich ochotě či spíše znalosti povinnosti odevzdávat regionální dokumenty, informacím o praxi při urgenci povinných výtisků a úvaze oslovit městské úřady Královéhradeckého kraje jako potenciální vydavatele.

Druhý příspěvek připravený SVK v Kladně **REDO – souborná databáze regionálních dokumentů Středočeského kraje** (Eva Wróblewská) upozorňoval na tuto a další databáze jako možný akviziční zdroj.

Podobným pohledem byl veden příspěvek **Využití databází na internetu k zjišťování údajů o regionálních dokumentech** (Aleš Brožek, Severočeská vědecká knihovna Ústí nad Labem) přinášející důkladný výčet využitelných zdrojů. Adresář nakladatelů ČR NAK (zpracovatel agentura ISBN v Národní knihovně ČR) označil přednášející jako nejlepší, ostatní považoval za méně významné, některé dokonce za chybové.

Zkušenosti Městské knihovny v Praze se získáváním regionální literatury (Zdeňka Prahová) jsou tradiční. Vzhledem k velkému počtu vydavatelů se sídlem v Praze je rozhodující obsahové hledisko bez ohledu na místo vydání. Fond pragensí je budován systematicky od roku 1962, ukládán a zpřístupněn je ve Studovně pragensí, některé dokumenty jsou samozřejmě ve fondech knihoven a poboček v městských částech. Povodeň v roce 2002 zničila část pragensí v pobočce Holešovice, kde byla umístěna studovna. Fondy jsou zmrazeny a čekají na obnovu.

Pohled menší městské knihovny **Zkušenosti s akvizicí regionálních dokumentů v městské knihovně** (Nada Čížková, Knihovna Jana Drdy v Příbrami) byl ukázkou možné netradiční spolupráce veřejné knihovny a státního okresního archivu.

Společný příspěvek dvou velkých muzejních knihoven Jihočeského muzea v Českých Budějovicích a Regionálního muzea v Teplicích **Zkušenosti s akvizicí regionálních dokumentů v muzejních knihovnách** (Helena Kopáčová, Jana Michlová) seznámil s praxí v této oblasti v těchto typech institucí.

Pohled „z druhého břehu“ přinesl příspěvek Jana Pavěty, vedoucího knihkupectví Academia (Praha, Václavské náměstí), které je proslulé v knihovnách svým rozsáhlým oddílem regionálních dokumentů z Čech, Moravy a Slezska. Přednášející odhalil, jak tento fond získává. Esejisticky pojaté **Úskalí a radosti regionální literatury** odlehčilo odbornou tematiku a jako jediné získalo zasloužený potlesk.

Akce se nezúčastnily – jako v jiných letech – distribuční firmy s výjimkou jediné, kterou byla OPA Praha. Bylo by zajímavé, jak by reagovaly na možné dotazy knihoven při pomoci hledání ne vždy snadně získatelných regionálních dokumentů a především informací o nich.

Z příspěvků bylo naprosto jasné, že získávání regionálních dokumentů se veřejné knihovny věnují stále důsledněji a důrazněji a že jsou pro svoji jedinečnost považovány doslova za „rodinné stříbro“. Pozornost věnovaná jejich sběru, především však – nikdy nekončícímu – úsilí získat informace o titulech vydaných neznámými a příleži-

tošnými vydavateli, je téma pro společná jednání knihoven, muzeí a archivů v jednotlivých regionech.

Zájem o problematiku prokázali účastníci semináře také tím, že kromě několika účastníků ze vzdálených knihoven zůstali všichni do konce jednání. Pořadatelé závěrem oznámili záměr pořádat akviziční semináře v budoucí nové Studijní a vědecké knihovně v Hradci Králové a event. na přechodné období je přesunout do Liberce jako součást knižního veletrhu dětské knihy.

Akvizitěři se sejdou při 14. akvizičním semináři v roce 2003.

Jiřina Bínová-Kádnerová
SVK Kladno